

Gang- og sykkelstrategi

Kvitsøy kommune 2026-2036
inkludert handlingsplan for 2026-2030

11. mai 2026

Kvitsøy kommune

KI-generert bilde: sykkel i Kvitsøynatur

Innhold

1. Innledning	2
2. Visjon og målsetting	3
2.1. Visjon	3
2.2. Mål	3
3. Føringer	4
4. Satsingsområder	5
4.1. Målgrupper	5
4.2. Tiltak særlig rettet mot barn, unge og ansatte i Kvitsøy kommune	5
4.3. Holdningsarbeid	6
4.4. Fysiske tiltak	6
5. Handlingsplan 2026-2030	8

1. Innledning

Kvitsøy har med korte avstander og små høydeforskjeller et godt utgangspunkt for at flere skal kunne sykle og gå mellom daglige gjøremål. Tilrettelegging og satsing på sykkel, gange og grønn ferdsel er forankret i mange av de plandokumentene som er vedtatt i Kvitsøy kommune det siste tiåret. Likevel har det vært en noe begrenset og målrettet satsing på sykkel og gange. Tilbudet til syklist og gående er i dag en blanding av gang- og sykkelvei, fortau eller sykling i blandet trafikk.

I kommuneplanens samfunnsdel er det fastsatt at Kvitsøysamfunnet skal utvikles på gående og syklende sine premisser. Det fremheves korte avstander og lite trafikk, helsegevinster, positiv samfunnsprofil og miljøgevinster.

Sykkel er, sammen med gange, et enkelt og effektivt fremkomstmiddel på Kvitsøy. Til tross for dette velges ofte bilen. Med fremtidig fastlandsforbindelse gjennom Rogfast kan det forventes økt biltrafikk, og veinettet på Kvitsøy er ikke dimensjonert for dette. En måte å begrense biltrafikken på, er å sørge for at enda flere av innbyggerne og besøkende velger gange eller sykkel som vårt foretrukne transportmiddel. Målet med denne gang- og sykkelstrategien er å legge til rette for dette, og den skal være et styringsdokument for satsing på sykkel og gange for å oppnå de målsettingene som er fastsatt.

«Det skal legges til rette for flere gang- og sykkelveier og turstier som kan bidra til at folk i størst mulig grad kan nå aktiviteter og tilbud til fots eller på sykkel»

Kommuneplanens samfunnsdel

2. Visjon og målsetting

2.1. Visjon

På Kvitsøy går og sykler vi!

2.2. Mål

Kvitsøybuen og besøkende på Kvitsøy skal gå og sykle mer innen 2036.

2.3 Delmål

- Flere skal gå og sykle til ferja
- Minst 80% skal gå eller sykle til skolen
- Flere skal gå og sykle til fritidsaktiviteter
- Flere av kommunens ansatte skal gå og sykle til jobb
- Ha gode løsninger for gåing og sykling når Rogfast åpner
- Flere besøkende skal gå og sykle internt på øya

3. Føringer

Nasjonal transportplan NTP 2025-2036 har fastsatt nasjonalt mål om at 8% av alle reiser skal skje med sykkel. For barn og unge er målet at 80% skal sykle til skolen. Mer sykkel og gange fremheves som avgjørende for å nå nasjonale mål for både bedre folkehelse, reduserte klimagassutslipp, og som tiltak for å unngå nedbygging av naturområder.

Regionale planer og strategier for Rogaland uttrykker en tydelig og helhetlig ambisjon om at flere skal gå og sykle, både i hverdags- og fritidsreiser. Fylkeskommunen har etablert en egen satsing for mindre steder som innebærer faglig støtte til å utarbeide lokale strategier for sykkel og gange, og iverksetting av konkrete og enkle tiltak. Denne satsingen er Kvitsøy en del av.

Kommuneplanen «Kvitsøy 2023» fastslår at tettstedene våre skal utvikles på gående og syklende sine premisser, og at med korte avstander og lite trafikk ligger det godt til rette for bruk av sykkel. Det fremheves også at mer sykkel og gange vil gi betydelig folkehelsegevinst, fremme helse og trivsel, og er viktige i et klima- og miljøperspektiv.

Andre relevante planer som legger føringer for denne gang- og sykkelstrategien, er **Næringsplan 2018-2030** hvor det står at Kvitsøy egner seg for sykkelturisme, **Trafikksikkerhetsplan 2024-2028** som understreker at det ligger godt til rette for å velge å gå eller å sykle på Kvitsøy, **Besøksstrategi** hvor prosjektet «Grønn ferdsel» anbefales, og temaplanene **Samferdselsplan** og **Stedsutvikling Ydstebøhavn**.

4. Satsingsområder

4.1. Målgrupper

Strategien har til hensikt å sette en tydelig retning for å nå målet om at flere skal velge å gå og sykle mer, fremfor å velge bilen som sitt fremkomstmiddel. Kvitsøy kommune har ca. 580 innbyggere og korte geografiske avstander. Hele kommunen, både innbyggere og besøkende, er derfor målgruppen og en del av satsingsområdene for tiltakene som skal gjennomføres.

4.2. Tiltak særlig rettet mot barn, unge og ansatte i Kvitsøy kommune

Tiltak for barn og unge er særlig viktig da denne gruppen gir maksimalt utbytte, både på kort og lang sikt. Gjennom å investere i barn og unge investerer vi i fremtidens pendlere, arbeidstakere, foreldre og beslutningstakere. Forskning viser at transportvaner som etableres i barndommen ofte varer livet ut. Når barn lærer at det er naturlig og trygt å sykle og gå i hverdagen, øker sannsynligheten for at de også som voksne vil velge dette.

Gjennom å sykle og gå får barna våre daglig fysisk aktivitet som forebygger overvekt og livsstilssykdommer, bidrar til bedre konsentrasjon, bedre mental helse og bidrar til selvstendighet og mestring. Et nærmiljø der det ligger til rette for å sykle og gå bidrar også til mer sosial aktivitet. Det er fastsatt et nasjonalt mål om at 80% skal sykle eller gå til skolen, og Kvitsøy har naturlige forutsetninger for at dette bør være et realistisk mål å oppnå. For å endre barnas vaner, må vi ha de voksne med på laget som gode forbilder.

Kvitsøy kommune er den største arbeidsplassen på Kvitsøy, så tiltak for ansatte er derfor viktig for å nå mange. I følge nylig gjennomført reisevaneundersøkelse blant ansatte svarer 50% at de vanligvis kjører bil til jobb. Samtidig svarer hele 35% at de gjerne vil redusere bilbruken. (april 2026)

4.3. Holdningsarbeid

Kvitsøy kommune vil jobbe for å etablere en kultur blant befolkningen for å alltid vurdere å gå eller å sykle, før man vurderer å kjøre bil. Skal man endre kultur må man satse mest på holdningsskapende arbeid.

Gjennom holdningsskapende arbeid ønsker vi å oppnå at det blir lett, naturlig og attraktivt å velge beina eller sykkelen. Å styrke en aktiv og miljøvennlig reisekultur vil ikke bare redusere bilbruk – det vil bidra til bedre folkehelse, tryggere og mer inkluderende lokalsamfunn, bedre framkommelighet, høyere trafikkikkerhet, lavere parkeringsbehov og samtidig redusere klimagassutslipp.

Gjennom positiv kommunikasjon, synliggjøring av fordeler, samarbeid med barnehage, skole og frivilligheten, små justeringer i infrastrukturen og arrangementer som skaper fellesskap, kan Kvitsøy bygge en aktiv transportkultur som både innbyggere og besøkende legger merke til.

4.4. Fysiske tiltak

Infrastrukturen for gående og syklende er relativt godt utbygd, men noen mindre utbedringer kan bidra til å nå målet. I studentrapporten «*Startskudd til sykkelsatsing - en kartlegging og analyse av forholdene for syklende i Kvitsøy kommune*» er det flere konkrete forslag til forbedringer.

Folk velger det som er raskt og enkelt, og da må infrastrukturen bidra til dette. Å koble sammen traseer med snarveier slik at rutene for syklende og gående blir kortest mulig i avstand (snarveier), godt veidekke, prioritering av myke trafikanter, attraktive nærmiljø hvor det er trivelig å oppholde seg, og ikke minst tilrettelegging for sykkelparkering er viktige fysiske tiltak. Gode rutiner for drift og vedlikehold som å utbedre asfalt, fjerne strøsand etter vintervær mv. og etablering av gå- og sykkelruter er også viktige fysiske tiltak.

For besøkende vil sykkelruter og merkede turløyper, god informasjon og skilting ha betydning. I tillegg bør det satses på tiltak som gir innbyggere og besøkende tilgang på sykler. For å følge utviklingen frem mot 2033 vil det gjennomføres årlige tellinger. Dette gjennomføres på utvalgte steder til utvalgte tider, slik at utgangspunktet er mest mulig likt og resultatene i størst mulig grad kan sammenlignes.

5. Handlingsplan 2026-2030

For å nå målet om at flere skal sykle og gå innen 2033 skal følgende tiltak iverksettes i perioden 2026-2030:

KOMMUNIKASJON OG HOLDNINGSSKAPENDE TILTAK		
Tiltak	Beskrivelse	Planlagt gjennomført
Synliggjøre fordelene med å gå og sykle	<p>Gjennom positiv kommunikasjon og gode historier.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruke kommunens kanaler til å løfte fram lokale forbilder som går eller sykler. • Synliggjøre hvor kort tid det faktisk tar å gå eller sykle mellom sentrale punkter. • Kommunisere helse- og trivselsgevinster på en enkel, konkret og motiverende måte. <p>Vurdere ulike markeringer som f.eks. Europeisk mobilitetsuke, Friluftslivets uke</p>	Fortløpende /jevnlig
Trafikal opplæring i tråd med læreplanen	Obligatorisk opplæring gjennomføres i regi av skolen for relevante klassetrinn. Tilgjengelig undervisningsopplegg kan benyttes: <u>Skole - Trygg Trafikk</u> <u>Sykkeldyktig - i barneskolen</u>	Årlig
Samarbeid med FAU	Å etablere gode transportvaner i barndommen krever samarbeid med de voksne. Sikre at temaet tas opp en gang årlig i FAU.	Årlig
Samarbeid med Trygg Trafikk	Trygg Trafikk overfører årlige midler til Frivilligsentralene. Disse midlene vil brukes inn i kommunikasjon og holdningsskapende arbeid, i samarbeid med frivilligheten.	Årlig
Samarbeid med lokalt næringsliv og frivilligheten	For å endre kulturen rundt tematikken og nå målene som er satt trenger vi alle på lag. Kommunen vil ta opp temaet i relevante kanaler via næringsssjef og frivilligsentral, samt be frivillige aktører om hjelp til telling for å få bedre data og kunnskap.	Fortløpende /jevnlig
Syssel- og gå-aksjoner	Gjennomføre aksjoner for å få folk til å sykle og eller gå til jobben og/eller fritidsaktiviteter. Gjerne konkurranser med premiering.	Årlig, April-juni

Arrangement	Bruke eksisterende arrangement og/eller lage egne arrangement for å gi sykling og gange fokus. F.eks. Europeisk mobilitetsuke, Friluftslivets uke, pop-up sykkelverksted og synlig syklist-aksjon med utdeling av sykkellykter mv.	Fortløpende /jevnlig
Etablere og gjøre kjent sykkelruter på Kvitsøy	Kvitsøy kommune deltar i pågående regionalt forprosjekt der hovedmålet er å øke synligheten som sykkeldestinasjon. Det jobbes med å etablere felles digital plattform for sykkelruter i regionen. Ses i sammenheng med prosjektet «Kystens avstikkere»	Pågående
Stolpejakten	Det er satt opp poster som folk kan gå eller sykle til. Fritidssykling for bosatte og aktivitet for turister og besøkende. Fortsette og forsterke dette.	Årlig April-september
FYSISKE TILTAK		
Tiltak	Beskrivelse	Planlagt gjennomført
Sykkelparkering	Utarbeide en plan for sykkelparkering. A-stativ bør etableres umiddelbart ved Fotballbanen, Klubbhuset, Grøningen friområde, Sandrennå, Kaien i Leiasundet, Kommunehuset og Butikken. Ved Hummermuseet bør det etableres sykkelparkering under tak og ved veien opp til Fyret bør det tilrettelegges bedre for sykkelparkering. Vurderes inn i planlagt reguleringsplanarbeid (Ydstebøhavn-Grøningen). Ved Kirken avventes det ferdig reguleringsplan før etablering.	2026/2027
Etablere gang og sykkelforbindelse mellom Skjeraveien 71 og 77 mot Melinggarden.	Et viktig tiltak for å sikre kort avstand. Følges opp i henhold til reguleringsplan.	2026/2027
Tilrettelegge bedre for syklende og gående fra rundkjøring til Skjeraveien, via butikken.	Forholdene ved parkeringsplassen i dette strekket er sentrale for framkommelighet og trafiksikkerhet for myke trafikanter, og bør ses i lys av vedtatt plan og eksisterende situasjon i området.	2027
Utbedre fortau på delstrekning fra klubbhus til kryss inn til skole	Ivaretas i forbindelse med bygging av ny skole.	2026/2027

Hevet krysningspunkt for gående og syklende i rundkjøring ved kommunehuset	Pr. i dag for lite trafikk her til at RFK vil iverksette dette, men det bør vurderes i forbindelse med en <u>eventuell</u> etablering av innfartsparkering i området og tas derfor med her.	Uvisst
Hevet krysningspunkt for gående og syklende i veikrysset inn mot skolen og snuplassen.	Ny skole er under utbygging. Krysset er en del av reguleringsplanen for skolen. Det er ingen rekkefølgekrav, men gs-vei er en del av reguleringsplanen for skoleområdet. Det står ingenting om opphøyde krysningspunkt i reguleringsplan eller illustrasjonsplan, men det bør undersøkes om det likevel er mulig å etablere opphøyde krysningspunkt ved snuhammer og i krysset med adkomstvei til barnehage, bedehus og parkering i forbindelse med utbyggingen av skolen. Vurder muligheten for å søke om ts-midler fra FTU eller tiltak innenfor trygg skolevei-potten i programområdemidlene	2026/2027
Etablere hjertesone ved skole, barnehage og idrettsanlegg	Formålet med hjertesonearbeid er å gjøre det mer attraktivt å gå og sykle til skolen, redusere biltrafikk i området rundt skolen samt øke trafikksikkerheten på skoleveiene og i nærmiljøene. Tiltaket kan øke foresattes bevissthet rundt behovet for å kjøre egne barn og hvordan det påvirker trafikkbelastningen rundt skolene. Andre mål er å fremme helse og velvære gjennom daglig fysisk aktivitet, som kan ha positive effekter på deres konsentrasjon og læringsevne. Ved å oppmuntre til fysisk «skoletransport» kan tiltaket øke barnas daglige aktivitetsnivå.	2027/2028
Bysykler, evt. andre løsninger for utlånssykel	Det er satt av midler til å etablere Bysykel-ordning på Kvitsøy, men vi er ikke i området der Kolumbus prioriterer dette. Venter på endelig avklaring. Dersom det ikke er realistisk med bysykler på Kvitsøy, bør vi jobbe videre med en plan for en egen lokal ordning.	2026/2027
Informasjonsskilt for gående og syklende	Etablere flere informasjonsskilt på ferjekaien som i hovedsak retter seg mot gående og syklende. Eksempelvis som viser gangtid til ulike steder («5 minutter til butikken»).	2028
Rutiner for drift og vedlikehold	F.eks. fjerne strøsand tidlig om våren sånn at det ikke blir liggende. Ref. studentrapport og tilbakemelding fra innbyggere i spørreundersøkelsen.	Fortløpende
Benker og små oppholdssteder	Etablere møtesteder som gjør gåing mer attraktivt. Eks. lekeplasser, friområder, nærmiljøanlegg i Naustvollvågen mv.	Fortløpende
Etablere innfartsparkering til Ydstebøhavn	Innfartsparkering er et viktig virkemiddel for å nå målet om å få flere til å gå og sykle, samt få ned biltrafikken. Spesielt viktig blir dette i områder som ikke er dimensjonert for økt biltrafikk. Bilparkering litt lenger unna vil gjøre gåing mer naturlig. Det vil jobbes målrettet for å finne løsning for innfartsparkering til Ydstebøhavn og dette tas inn i videre planarbeid.	2029/2030

Turstier	Planlegging og etablering av flere turstier bør vurderes i tråd med tidligere turstiprosjekt, både med private avtaler og på kommunale arealer som f.eks. Kråkøy.	2027-2030
Tellinger	Gjennomføre tellinger på faste tellepunkt en gang årlig for å måle resultat og måloppnåelse	Årlig
Sikre at flere har tilgang til sykkel	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud til ansatte om leasing av elsykkel • Tilskudd til kjøp av elsykkel for innbyggere. 	Årlig
Utlånssykler	Vurdere innkjøp av utlånssykler til bruk i kommunal regi ifm befaringer, hjemmebesøk, møter mv.	2027

Kvitsøy kommune

Kommunehusveien 6
4180 Kvitsøy

Telefon (sentralbordet): 51 73 63 00

post@kvitsoy.kommune.no
kvitsoy.kommune.no

